

A Pécsi Ítéltábla az 1000. sz. Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Dr. Irsevics Krisztián Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. március 14-én meghozott .../17. számú ítélete ellen a felperes által 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A 2007. szeptember 20-án megkötött „Kölcsönszerződés és opciós szerződés (magánszemély javára)” megnevezésű szerződés alapján az alperes 3.564.000 forint változó törlesztésű devizaalapú kölcsönt nyújtott a felperesnek személygépkocsi vásárlás céljára. A szerződés devizanemeként svájci frankot határoztak meg azzal, hogy ügyleti kamat 7,66%, a THM 8,89% mértékű. Megállapodtak abban, hogy a minden hónap 20-án fizetendő törlesztőrészek száma 84 - fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén ez változhat -, a törlesztőrészlet összege 54.964 forint.

A szerződés IV.3. pontjában a felperes tudomásul vette az alperes figyelemfelhívó tájékoztatását arról, hogy a forinttól eltérő devizanemben történő kölcsönfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamatkockázat tudatos felvállalását jelenti a kölcsön devizanemétől függően a kölcsön teljes, vagy adott esetben részleges futamidejére vonatkozóan. Erre tekintettel a hitelező a jelen szerződéssel kapcsolatban az alábbi piac által indukált kockázatokra hívta fel az adós figyelmét: A kölcsön futamideje alatt árfolyam elmozdulások a nemzetközi pénzpiacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhetnek be. Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészek forintban számított összege, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamideje. További kockázatot jelent változó kamatozású kölcsönkonstrukciók esetében, hogy a deviza árfolyamváltozástól függetlenül, a kölcsön devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változhatnak, és a változás akár a forintkamatok változásával ellentétes irányú is lehet. Kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változatlansága esetén önmagában is növelheti a törlesztőrészek összegét, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamidejét. Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása akár együttesen is bekövetkezhet,

ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósságterhek kumulatív növekedését eredményezheti.

A szerződés 9. pontjában megállapodtak a felek arról, hogy a szerződés megkötésének időpontjában hatályos általános szerződési feltételek, valamint az üzletszabályzat a szerződés tartalmává válnak, a felperes a szerződés aláírásával elismerte, hogy az általános szerződési feltételeket, valamint az üzletszabályzatot elolvasta, megértette, és azok egy példányát átvette.

A felek 2010. augusztus 27-én 2010. szeptember 21-i hatállyal szerződésük jellegét fix törlesztésű devizaalapú kölcsönre módosították. A felperes kijelentette, hogy a fix törlesztésű devizaalapú kölcsönnek az általános szerződési feltételekben rögzített szabályait ismeri, így különösen tisztában van azzal, hogy a módosítás hatálybalépésétől kezdődően törlesztőrészleteinek összege a jóváhagyási értesítőben meghatározott törlesztőrészletek összegével fog megegyezni, ugyanakkor a kölcsönszerződés futamideje megváltozhat.

A felek között megtörtént a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolás, amely felülvizsgált elszámolásnak minősül.

A felperes keresetében az alperessel megkötött kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó feltételének tisztességtelensége miatti érvénytelenségére hivatkozva a szerződés érvénytelenségének jogkövetkezményeként annak a határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását és az alperes kötelezését kérték 347.835 forint megfizetésére.

A szerződés tisztességtelenség miatti semmissége körében hivatkoztak arra, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó, a szerződés IV.3. pontjába foglalt rendelkezés nem világos és érthető, mert az alperes elmulasztotta a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 205.§ (3) bekezdése és a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203.§ (6) és (7) bekezdésébe foglalt tájékoztatási kötelezettségét. A Kúria 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatára hivatkozással kifejtette, hogy az alperes tájékoztatása mellett a támadott szerződési feltételek átláthatóságának, világos és érthető voltának kritériumai nem teljesültek, mert a kockázatfeltárás nem terjedt ki valamennyi lényeges körülményre, a visszamenőleges árfolyamtrendre és az árfolyamkockázatot befolyásoló makrogazdasági fundamentális tényezőkre. Mindez a szerződés pénzügyi átláthatatlanságára vezetett, ami miatt az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezések az 1959. évi Ptk.209.§ (1) bekezdése és 209/A.§ (2) bekezdése alapján tisztességtelenek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés IV.3. pontjába foglalt kockázatfeltáró nyilatkozattal, amelyet a felperes a szerződés aláírását megelőzően elolvashatott, világos és érthető módon felhívta a figyelmet az árfolyammozgások lehetséges veszélyeire, az árfolyam elmozdulásának a havi törlesztőrészletekre gyakorolt korlátok nélküli hatásaira, amit a felperes elfogadott és tudomásul vett. Vitatta, hogy a felperes által elvárt tartalmú, az árfolyamtrend visszamenőleges bemutatását is magában foglaló tájékoztatás nyújtására lett volna köteles.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 38.000 forint perköltség megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses feltétel tisztességtelenségének vizsgálata során abból indult ki, hogy annak tisztességtelensége a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat szerint fő szabályként nem vizsgálható, csak akkor állapítható meg, ha

a szerződés szövegére és a banktól kapott tájékoztatásra figyelemmel az nem volt világos, illetve nem volt érthető a fogyasztó számára. A kölcsönszerződés IV.3. pontjába foglaltak elemzésével azt állapította meg, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatás az árfolyamkockázatról a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat szerint megfelelt a jogszabályi előírásoknak, ezért a támadott szerződéses feltételnek világos és érthető kikötésnek kellett lennie, a felperes felmérhette, hogy az árfolyamváltozás miatt a tőketartozás, illetőleg a törlesztőrészlet forintban számított összege jelentős mértékben megnövekedhet, ennek felső határa nincs, és ezek a következmények teljeskörűen az adóst terhelik. Mivel a felperes nem bizonyított az írásbeli tájékoztatástól eltérő tartalmú szóbeli tájékoztatást, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége miatt a szerződés érvénytelensége nem volt megállapítható.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megváltoztatását és a kereset teljesítését kérte. Felvetette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságát lényeges eljárási szabálysértés miatt az ítélet indokolásának hiányosságaira figyelemmel. A másodfokú eljárásban kérte továbbá a per tárgyalásának felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-486/16. számon és C-51/17. számú folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig.

A felperes az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses feltétel kapcsán először azt hangsúlyozta, hogy a szerződés lényeges feltételeire vonatkozó tájékoztatást a felperes nem a szerződéskötést megelőzően kapta meg, ami már önmagában kizárja, hogy megfelelőnek minősüljön.

Álláspontja szerint a kölcsönszerződés IV.3. pontja tartalmilag sem alkalmas az ügylet valós kockázatának feltárására, nem biztosította a támadott szerződési feltétel átláthatóságát és világosságát, mivel abból nem derült ki, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül akár a többszörösére is emelkedhet, az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa, az árfolyamváltozás lehetősége valós, vagyis a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatás ezért nem biztosította a szerződés lényeges feltételének olyan szintű átláthatóságát és alapos megismerését, amelyre figyelemmel a fogyasztó még a szerződés megkötése előtt ténylegesen értékelhette volna annak gazdasági kockázatait.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet megfelelően megindokolta, hogy a felperes által felhívott érvek alapján a szerződésük miatt nem minősült érvénytelennek. Kiemelte, a felek közötti kölcsönszerződés IV.3. pontjába foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat a Hpt.203.§ (6) és (7) bekezdésében, valamint a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatban írtaknak megfelelően tartalmazta, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag az adóst terheli és rá nézve kedvezőtlen változásnak nincs felső határa, a figyelmeztetést pedig a felperes a szerződés aláírásával tudomásul vette, ezt elfogadta és vállalta. Kérte továbbá a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelem elutasítását. A fellebbezés nem megalapozott.

A másodfokú bíróság a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmet nem teljesítette.

Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikkében foglaltak szerint az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés hozatalára e szerződés értelmezése, az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése kérdésében.

A 3/2005.(XI.17.) PK-KK vélemény indokolása szerint, amennyiben a bíróság arról szerez tudomást, hogy az előtte folyamatban lévő perben bizonyított tények alapján felmerült jogkérdésben más polgári perben a jogviszony minősítése szempontjából azonos tényekre alapítottan a Pp.185/A.§-a alapján előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményeztek, és a bíróság úgy ítéli meg, hogy az EK szerződés értelmezése, vagy a közösségi intézmények jogi aktusainak érvényesség és értelmezése szükséges, mert ezekről függ az ügy érdemi eldöntése, úgy az EU Bíróság döntésének közzétételéig a per tárgyalását a Pp.152.§ (2) bekezdése alapján felfüggesztheti. Az előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen eljárás összefüggése csak akkor állapítható meg, ha az előzetes döntéshozatali eljárásban vizsgált kérdés a kereset tárgya volt és a fellebbezés folytán tárgya a másodfokú eljárásnak is. Ezért a másodfokú bíróság azt tekintette át, hogy a keresetben és a fellebbezésben előadottak összefüggenek-e az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatal tárgyában folyamatban lévő ügyekkel, és annak alapján az ügy érdemi elbírálásának előkérdése-e valamely előzetes döntéshozatali eljárásban hozható határozat.

Ismert a másodfokú bíróság előtt, hogy az Európai Unió Bírósága a C-483/16. számú ügyben azt vizsgálja, hogy az uniós jogi normákat - köztük a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv 7. cikk (1) és (2) bekezdéseit - úgy kell-e értelmezni, mint amik kizárják a fogyasztó hiteladós peres félnél a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozattal kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben (a továbbiakban: DH1 törvény) rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) szerinti többletkövetelmények alkalmazását.

Az igényérvényesítés feltétele e szerint az érvénytelenség a DH2 törvényben meghatározott jogkövetkezménye alkalmazása iránti kérelem és számszakilag ellenőrizhető elszámolás előterjesztésének előírása. Ebben a perben felperes a keresetét a DH2 törvény 37. §-ának megfelelően terjesztette elő, ezért a C-483/16. számú eljárásban eldöntendő értelmezési kérdés nem előkérdése jelen per mikénti elbírálásának.

A C-51/17. számú előzetes döntéshozatali ügy az árfolyamkockázat kérdésével kapcsolatos, elsősorban annak tisztázására irányul, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó és a devizahitel-szerződések egyik főtárgyának tekinthető szerződési feltétel tisztességtelen jellege a 93/13. EGK irányelv alapján vizsgálható-e vagy sem. Az előzetes döntéshozatali eljárás az irányadó nemzeti jognak, a devizatörvények rendelkezéseinek azon az értelmezésén alapul, hogy az árfolyamrésszel együtt az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségét is előíró tisztességtelen szerződési feltétel kiesésével az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel jogalkotási beavatkozás következtében ex tunc hatállyal vált a szerződés részévé. Az árfolyamkockázatot érintő ex tunc hatályú beavatkozásra vonatkozó, a kevesebbről a többre (az árfolyam mikénti alkalmazásából az árfolyamkockázat viselésének kötelezettségére) típusú következtetésen alapuló közvetett értelmezéshez azonban jogalkalmazói konszenzus nem fűződik. Az előzetes döntéshozatali eljárás tárgyává tett kérdések ennek megfelelően nem valamely közösségi jogi aktus, hanem a nemzeti jog értelmezését igénylik, amit az Alaptörvény 28. cikkének értelmében uniós jog primátusának elvét nem sértve a nemzeti bíróságoknak kell elvégezniük. Ebben a körben utal a másodfokú bíróság arra is, hogy az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta, hogy a szerződés árfolyamkockázatot adósra telepítő, főszolgáltatást megállapító rendelkezése világos és érthető-e, ezért a tisztességtelen szerződési feltétel alkalmazásának megszüntetésére irányuló fogyasztói igényérvényesítés biztosításának nem lehet előkérdése az előzetes döntéshozatali eljárásban tisztázandó fenti kérdés. A döntéshozatali eljárás tárgyát képező többi kérdés - így az árfolyamkockázatot fogyasztóra telepítő szerződési feltétel világos és érthető

megfogalmazásának mibenléte - azért nem érintette ezt a pert, mert az ítélet tábla álláspontja szerint a főszoftalkatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés tisztességtelensége vizsgálhatóságának szempontjai körében a Kúria által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bírósága már közzétette a C-26/13. számú ítéletét az irányelv 4. cikk (2) bekezdésének értelmezéséről. A Kúria ennek alapján adott iránymutatást a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatában az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltétel tisztességtelenségének vizsgálata során alkalmazandó szempontokról. Az irányelv értelmezését megalapozó jogkérdésre vonatkozó ítélkezési gyakorlat folytán az ismételt előzetes döntéshozatali kérdés elbírálása, az irányelv újbóli értelmezése nem minősül a jelen ügy előkérdésének, hiszen a jogvita az irányelv ismételt értelmezése hiányában is érdemben eldönthető.

A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság nem követte el a felperes által a fellebbezésben állított eljárási szabálysértéseket, és nem észlelt más olyan lényeges eljárási szabálysértést sem, amely miatt az ítéletet a Pp.252.§ (2) bekezdése alapján hatályon kívül kellene helyezni. A felperes fellebbezésében alaptalanul kifogásolta, hogy a elsőfokú bíróság nem vizsgálta érdemben a keresettel támadott kikötés tisztességtelenségét, hiszen az elsőfokú bíróság e körben tett megállapításait, levont következtetéseit az ítélet indokolása olyan részletességgel tartalmazza, amely alapján az elsőfokú döntés fellebbezés folytán felülbíráható.

Az érdemi felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást lényegében helytállóan állapította meg, a felperes személyes előadása alapján csupán azzal egészíti ki, hogy már a szerződéskötést megelőzően, 2007. augusztus 11-én tájékoztatást kapott a később igénybe vett kölcsönszerződés feltételeiről, ekkor írásban kidolgozásra került 84 hónap futamidőre a finanszírozási ajánlat is. Az írásba foglalt kölcsön és opciós szerződést a felperes aláírás előtt elolvasta. Szóban az ügyintézőtől arról kapott tájékoztatást, hogy a szerződés svájci frank alapú, ami azt jelenti, hogy a elszámolás alapját képezi a deviza. Az árfolyamváltozásból eredő kockázat viseléséről a felek a szerződéskötést megelőzően szóban nem tárgyaltak.

Az így kiegészített tényállás alapján is érdemben helytálló ítéletet hozott az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság a döntés indokaival is egyetértett, a fellebbezésbe foglalt érvekre figyelemmel azokat az alábbiak szerint egészíti ki:

A fellebbezésben írtakkal szemben az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, hiszen rögzítette, hogy a felperes a kölcsönszerződés aláírása előtt elolvasta a tájékoztatást is magában foglaló okiratot, tehát a tájékoztatást a szerződéskötést megelőzően kapta meg. Ebből következik, hogy a tájékoztatást a felperes által felhívott 1959. évi Ptk.205.§ (3) bekezdése és a Hpt.203.§ (6) és (7) bekezdésének a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EGK irányelvnek (a továbbiakban: irányelv) az Európai Unió Bíróságának hivatkozott ítéleteivel értelmezett tartalmának megfelelő értékelésével is megfelelő időben nyújtotta az alperes. A tájékoztatás alkalmas volt arra, hogy a fogyasztó felperes annak ismeretében még eldönthesse, hogy szerződéses kapcsolatba lép-e az alperessel - a kölcsönszerződést aláírja-e.

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/48/EK irányelve kapcsán a másodfokú bíróság arra utal, hogy azt a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény ültette át a magyar jogba, amelynek a hitelezést megelőző tájékoztatásra vonatkozó szabályait a 2010. június 11-ét követően kötött szerződésekre kell alkalmazni, ezért a 2007. szeptember 20-án megkötött perbeli szerződés érvényességének megítélésakor ez az irányelv nem volt figyelembe vehető.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában kitért arra is, hogy az előzetes tájékoztatás megtörténtét a bank alperes bizonyította is azzal, hogy a felperes azt tartalmazó kölcsönszerződést aláírta. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a kölcsönszerződés IV.3. pontja nem a tájékoztatás megtörténtét és megértését tanúsító szabványzáradék, hanem tartalmában maga a figyelemfelhívás (kockázatfeltáró nyilatkozat), ezért nem volt annak jelentősége, hogy egy szabványzáradék önmagában nem bizonyítja az előzetes tájékoztatási kötelezettség megfelelő teljesítését.

Az elsőfokú bíróság a szerződés tartalmának - különösen a IV.3. pontba foglaltaknak -, a Hpt. irányadó rendelkezéseinek és a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozatnak az elemzésével helyesen megindokolta, hogy az alperes által nyújtott tájékoztatást miért minősítette a jogszabályoknak megfelelőnek, ami mellett a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses feltétel világos és érthető kellett legyen az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára.

A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság e körben azt emeli ki, a kifogásolt, az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltétel az 1959. évi Ptk.209.§ (4) bekezdése szerinti főszolgáltatást megállapító rendelkezés a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozat alapján, aminek tisztességtelensége csak abból az okból vizsgálható és állapítható meg, hogy világos és érthető feltétel-e. Ezért az egyéb tisztességtelenséget eredményező okok - így az irányelv 1. számú mellékletének i) pontja - nem voltak vizsgálhatók a szerződés érvénytelenségének megítélésakor.

A világosság és érthetőség követelménye az irányelven, annak a 4. cikk (2) bekezdésén és 5. cikkén alapul, amit az Európai Unió Bírósága a C-26/13. számú ítéletével értelmezett. Ezen ítéleti értelmezésre figyelemmel született meg a 2/2014. számú Polgári Jogegységi Határozat, megfogalmazva az adott típusú szerződési feltétel fogyasztó általi átláthatóságához szükséges tájékoztatás tartalmát. Ezen iránymutatás alapján az elsőfokú bíróság nem szűkítően, nyelvtani tartalma szerint értékelte az alperes által nyújtott tájékoztatást, hanem ténylegesen vizsgálta, az információk hátrányban lévő fogyasztó a tájékoztatás alapján a feltételt és annak valós gazdasági következményeit megismerhette-e.

A másodfokú bíróság kiemeli, a kockázatfeltáró nyilatkozatot nem kellett a Hpt.203.§-a alapján külön okiratba foglalni, nem volt akadálya annak, hogy az alperes a kölcsönszerződésbe építse a szükséges tájékoztatást. Külön nyilatkozat, illetve a szerződés tartalmán túlmutató szóbeli tájékoztatás állításának hiányában a bíróságnak a szerződés tartalma alapján kellett állást foglalnia a kölcsön visszafizetésének szerződéses szabályai között szereplő, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses feltétel átláthatóságáról.

A tájékoztatás a másodfokú bíróság szerint is megfelelő volt, mert annak alapján világos és az átlagos fogyasztó számára érthető kellett legyen, hogy az árfolyamváltozás a hitel futamideje alatt bekövetkezhet, iránya előre nem állapítható meg és nincs felső határa, annak következményként a törlesztőrészlet összege korlátozás miatt emelkedhet.

A tájékoztatásból kitűnik, hogy a nemzetközi pénzpiac és a forint piaci helyzete előidézhet olyan árfolyamváltozást bármikor, bármilyen gyakorisággal, irányban és mértékben, aminek kockázata van. Kitért arra, hogy azt az adós viseli, mert változhat, jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészlet forintban számított összege, illetve fix törlesztőrészlet esetén a kölcsön futamideje. Külön kiemelte, hogy ez a kedvezőtlen kamatváltozás bekövetkezésével együtt a forintban számított adósságterhet halmozottan is növelhet.

Ezért megfelel a világos és érthető megfogalmazás és az átláthatóság elvének a támadott szerződéses feltétel, hiszen a tájékoztatás alkalmas volt arra, hogy a felperes a kockázat ismeretében, annak a gazdasági következményeit (fizetési teher növekedésének kockázata) megértve döntsön a szerződés megkötéséről.

Azt azonban, hogy a jelentős mértékű kedvezőtlen árfolyamváltozás a futamidő alatt a szerződéskötéskor a forint svájci frankhoz viszonyított magasabb alapkamata folytán előre látható, matematikai képlettel kiszámítható volt az alperes által, a felperes kellő alap nélkül állította. A Kúria 6/2013. számú Polgári Jogegységi Határozat indokolásának 3. pontjából kitűnően vizsgálta ezt a kérdést, és a PSZÁF tájékoztatása, valamint az MNB stabilitási jelentése alapján azt állapította meg, hogy a 2001-2008. közötti időszakban nem volt előre látható a jövőbeli árfolyamváltozás iránya és mértéke. Ezért a felperes által elvárt, erre kiterjedő tájékoztatást az alperes nem is teljesíthette volna. Ettől eltérő következtetés sem a felperes által csatolt tanulmányból, sem pedig a bankszövetség csatolt tájékoztatójából nem vonható le. A jövőbeni árfolyamváltozás iránya és mértéke ezért nem minősült az alperes által ismert, a felperes kockázatát érintő olyan adatnak, amire a tájékoztatásnak ki kellett volna terjednie.

Utal a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes által elvárt, a nemzetközi piaci viszonyok gazdasági elemzését, a svájci frank forinthez viszonyított árfolyamát befolyásoló valamennyi tényező és azok mögött húzódó működési mechanizmus tájékoztatásba foglalása nem átláthatóvá, hanem követhetlenné tenné az átlagos fogyasztó számára az általa kötött devizaalapú kölcsönszerződés reális kockázatát.

Az alperest a 6/2013. számú Polgári Jogegységi Határozat 3. pontja szerint nem terhelte tájékoztatási kötelezettség az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére. Ilyen - a felperes által a perben igényelt - tájékoztatási kötelezettséget egyébként nem is lehetne teljesíteni, mert az árfolyam emelkedésének, csökkenésének nincs pontosan előre látható, kiszámítható mértéke, illetve korlátja, különösen hosszú időintervallum esetén.

A fentiek alapján az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelennek, és ebből az okból a perbeli kölcsönszerződés érvénytelennek nem minősült, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helyes ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes részéről felmerült és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt 27.800 forint fellebbezési illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2017. november 8.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró